

החתונה

הנפשות הפועלות

- יְיָדוֹקִים וְכְרוֹבִיץ' פִּיבְשֵׁנְסְקִי רשם-קולג'י¹ בדימוס
- נְסֵטְסִיָּה טִימּוֹפֵיבְנָה רעייתו
- דְּאֶשְׁנָקָה בתם
- אֶפֶאמֵינוֹד מְקִסִּימוֹבִיץ' יְהִירוֹב ארוסה
- פִּידוֹר פֶּאבְלוֹבִיץ' בְּכִימֶר-מְזִדְעֶקוֹבְסְקִי סגן-קברניט בדימוס
- אַנְדְרֵי אַנְדְרֵיבִיץ' יְבִבְנוֹב סוכן ביטוח
- אָנָה מְרִטִּינוֹבְנָה צְפֶעוֹנִינָה מיילדת בת שלושים לערך, בשמלת ארגמן
בוהקת
- אֵיוֹן מִיכַאֵילוֹבִיץ' יְאֵט מברקן
- חַרְלֶמְפֵּי סְפִירִדוֹנוֹבִיץ' דִּימְבָה קונדיטור יווני
- דְּמִיטְרֵי סֵטְפֶּנוֹבִיץ' שְׁכֶלּוֹבוֹי מלח בצי הקיסרי
- שוֹשְׁבִינִים, אֲדוֹנִים, מִשְׁרָתִים וְכִיו"ב

זירת ההתרחשות – אחד מאולמות ההסבה של מסעדת אנדרונוב. האולם מואר בבוהק רב. שולחן ארוך, ערוך לסעודה. סביב השולחן מתרוצצים משרתים בפראקים. מאחורי הקלעים מתנגנת פיגורה אחרונה של ריקוד הקדריל².

¹ רשם קולג'י או רגיסטרטור קולג'י, הדרגה הנמוכה ביותר בשירות הציבורי בתקופה הצארית.

צפעונינה, יאט ואחד השושבינים (חוצים את הבמה)

צפעונינה: לא, לא ולא!

יאט (הולך אחריה): חוסי עליי, אנא ממך!

צפעונינה: לא, לא ולא!

שושבין (ממהר אחריהם): רבותי, ככה אי-אפשר! לאן אתם הולכים? מה בדבר הגראן-רון?³ גראן-רון סיל-ווי-פֶּלֶה!

מסתלק

נכנסים: נסטסיה טימופייבנה ויהירוב

נסטסיה טימופייבנה: היית הולך לרקוד לך, במקום להטריד אותי בכל מיני דיבורים.

יהירוב: אני לא איזה שפינוזה שיעשה פה שמניות באוויר. אני אדם חיובי, עם אופי, ואיני מוצא שום הנאה בשעשועי-סרק. אך העניין כלל אינו בריקודים. סלחי לי ⁴maman, אך מעשייך נראים תמוהים בעיניי. לבד מבתך וכלי הבית הנחוצים, הבטחת להעניק לי גם שני כרטיסי פיס. היכן הם?

נסטסיה טימופייבנה: יש לי כאב-ראש... בגלל מזג האוויר אני מניחה... הכל מפשר!

יהירוב: אל תנסי להתחמק ממני גברתי. גיליתי היום שהכרטיסים האלה שלך מושכנו. סלחי לי ⁴maman, אבל כך נוהגים רק נצלנים. אין זה בגין אגואיסיטיזם כלשהו – הכרטיסים שלך כלל לא מעניינים אותי. מדובר בעניין עקרוני; לא אתן לאף אחד לרמות אותי. אני עשיתי את בתך למאושרת, ואם לא אקבל את הכרטיסים שלי עוד היום, אצטרך לאכול אותה, כמו שאומרים, בלי מלח. אני אדם הגון!

² קדריל (Quadrille), ריקוד צרפתי המבוצע על-ידי שניים או ארבעה זוגות. כולל חמישה חלקים (פיגורות).

³ גראן-רון (Grand-Rond), פיגורה בריקוד.

⁴ אמא (צרפ')

נסטסיה טימופייבנה (סוקרת במבטה את השולחן וסופרת את כלי האוכל): אחת, שתיים, שלוש, ארבע, חמש...

משרת: הטבח שואל איך להגיש את הגלידה: עם רום, מדירה⁵ או בלי כלום?

יהירוב: עם רום. ומסור לאדון שלך שאין מספיק יין. תגיד לו שיוציא עוד הוט-סוטרן⁶. (לנסטסיה טימופייבנה) הבטחת גם, וסיכמנו על-כך, שבסעודה ייקח חלק גנרל. איפה הוא, אם אפשר לשאול?

נסטסיה טימופייבנה: אבאל'ה, זה כלל לא באשמתני.

יהירוב: אז באשמת מי?

נסטסיה טימופייבנה: באשמת אנדריי אנדרייביץ'... אתמול הוא היה אצלנו והבטיח להביא גנרל אמתי לגמרי. (נאנחת) לא מצא כנראה, אחרת היה מביא... אנחנו הרי לא מהמקמצנים. אנחנו, עבור ילדינו, הכל מוכנים לעשות. גנרל אז גנרל...

יהירוב: לבד מכך... כולם, וזה כולל אותך maman, יודעים שבטרם הצעתי לדאשנקה נישואין, חיזר אחריה המברקן הזה, יאט. מדוע הזמנת אותו? האם לא העלית על דעתך שהדבר עלול להרגיז אותי?

נסטסיה טימופייבנה: אח, נו, איך זה? – אה, כן, אפמינונד מקסימיץ'⁷, רק נישאת וכבר מענה אותי ואת דאשנקה עם הדיבורים שלך. מה יהיה בעוד שנה? טרחן אתה, אוי, איזה טרחן!

יהירוב: אהה! קשה לשמוע את האמת? כן-כן. עלייך לנהוג באצילות אם-כך. אני מצפה ממך רק לדבר אחד: לנהוג באצילות!

זוגות נכנסים בדלת אחת, חוצים את האולם בצעדי גראן-רון ויוציאים בדלת אחרת. הזוג המוביל – דאשנקה ואחד השושבינים. הזוג האחרון – יאט וצפעונינה. הזוג האחרון נותר באולם.

כיבשנסקי ודימבה נכנסים וניגשים לשולחן.

שושבין (צועק): פרומנאד⁸! מיסייה, פרומנאד! (מאחורי הקלעים) פרומנאד!

⁵ מדירה (Madeira), סוג של יין.

⁶ הוט-סוטרן (Haut-Sauterne), יין צרפתי לבן-מתוק.

⁷ קיצור פמיליארי למקסימוביץ'.

הזוגות מסתלקים.

יאט (לצפעונינה): חוסי עליי! אנה מרטינובנה, יקירה, רחמים!

צפעונינה: אוף, איזה מיין... כבר אמרתי לך, היום אין לי קול.

יאט: אני מתחנן, שירי! תו אחד! בבקשה ממך! רק תו אחד!

צפעונינה: בחיי שנמאסת... (מתיישבת ומנופפת במניפה).

יאט: לא, אין בך טיפת רחמים! כזה יצור אכזר, אם יורשה לי, עם קול

נפלא כל-כך, כל-כך נפלא! עם כזה קול, סלחי לי על הביטוי, במקום

להתעסק בלידות, מגיע לך לשיר קונצרטים בפומבי! למשל הפיאוריטורה

הזאת יוצאת לך אלוהית ממש... נו, הזאת... (מזמזם) "הן אהבתיך, אהבתי

לשורא היא..."⁹ מופלא!

צפעונינה (שרה לעצמה): "הן אהבתיך, האהבה עודנה..." זה?

יאט: זה, בדיוק זה! נפלא!

צפעונינה: לא, היום אין לי קול. הנה קח לך, נפנף עליי במניפה... חם לי!

(ליהיוב) אפמינונד מקסימיץ', מה פשר המלנכוליה? התנהגות כזו אינה

הולמת חתן! התבייש לך, גועלי שכמותך! ובכל-זאת, מה מעסיק אותך

כל-כך?

יאט: נישואין, צעד רציני ביותר! יש להקדיש לעניין מחשבה מקיפה,

לחשב את הכל בפרוטרוט.

צפעונינה: כולכם כאלה ספקנים גועליים! אני נחנקת לידכם... תנו לי

מרחב! אתם שומעים אותי? תנו מרחב! (מזמזמת לעצמה)

יאט: נפלא! נפלא!

צפעונינה: נפנף, נפנף עליי, אחרת הלב שלי ידום, אני מרגישה את זה.

מדוע זה חם כל-כך?

יאט: מפאת הזעתך המרובה, כמדומני...

צפעונינה: פוי, איזו גסות-רוח! שלא תעז להתבטא ככה!

יאט: חטאתי! הורגלת וודאי, סלחי לי על הביטוי, לחברה אריסטוקרטית

...

צפעונינה: אח, עזוב אותי לנפשי! הב לי שירה, התפעמויות! נפנף, נפנף...

⁸ פרומונאד (Promenade), אחת הפיגורות בריקוד הקדריל.

⁹ שיבוש של שירו הירוע של א.ס. פושקין "הן אהבתיך, האהבה עודנה..."

כבשנסקי (לדימבה): מה, עוד אחת? (מוזג) לשתות תמיד אפשר. העיקר לפעול, חרלמפיי ספירידוניץ'¹⁰, כדי שלא נשכח את מלאכתנו. "מוטב שתה יי"ש ומלאכתך אל תבויש"¹¹... ולגבי הכוסית, מדוע שלא נשתה? לשתות אפשר... לבריאות! (שותים) ונמרים יש אצלכם ביוון?
דימבה (במבטא יווני): יש.

כבשנסקי: ואריות?

דימבה: יש גם אריות. זה אצלכם ברוסיה אין שום-דבר. אצלנו יש הכל. יש לי שם אבא, דוד, אחים, ופה שום דבר אין.

כבשנסקי: הממ... ולווייתנים יש ביוון?

דימבה: הכל יש.

נסטסיה טימופייבנה (לבעלה): מה הזלילה הסתמית הזו? צריך כבר להושיב את כולם. אל תתקע את המזלג בסרטנים... זה בשביל הגנרל. אולי עוד יבוא...

כבשנסקי: וסרטנים יש ביוון?

דימבה: יש... שמה הכל יש.

כבשנסקי: ורשמים-קולגיים יש?

צפעונינה: אני מתארת לעצמי איזה מרחב יש ביוון!

כבשנסקי: ונוכלות בטח בכל פינה. היוונים הרי, הם בדיוק כמו הארמנים או הצוענים. מוכרים לך ספוג או דג-זהב, ורק מנסים לרמות אותך. אז מה, עוד אחת?

נסטסיה טימופייבנה: מה, סתם כך עוד אחת? צריך שכולם יתיישבו? כבר אחרי אחת-עשרה...

כבשנסקי: לשבת אז לשבת. רבותיי, אני מבקש! במטותא מכם! (צועק) ארוחת-ערב! חברים!

נסטסיה טימופייבנה: אורחים יקרים, ברוכים הבאים! שבו בבקשה!

צפעונינה (יושבת לשולחן): הב לי שירה! "והוא בסער שם תוחלת, כאילו נחת בנחשול"¹². הב לי סער, הב לי נחשול!

יאט (הצידה): אישה מופלאה! מאוהב! מאוהב עד כלות!

¹⁰ ספירידוניץ', קיצור פמיליאר ל-ספירידונוביץ'.

¹¹ מתוך "המקהלה" לאיוון קרילוב (עבר): חנניה רייכמן).

¹² מתוך "המפרש" למיכאיל לרמונטוב (עבר) דב גפונוב).

נכנסים דאשנקה, שכלובוי, שושבינים, אדונים, גבירות וכיו"ב. מתיישבים לשולחן ברעש גדול; הפוגה רגעית; התזמורת מנגנת מארש.

שכלובוי (נעמד): רבותיי! אני מוכרח לומר לכם את הדברים הבאים... הכנו ברכות ונאומים הרבה. נתחיל מיד ומבלי להשתהות. רבותיי, אני מציע להרים כוסית לכבוד הזוג הצעיר!

התזמורת מנגנת טוש¹³. הידר. נקישת כוסות.

שכלובוי: הידר!

כולם: מר! מר בפה! שפתיים תמתקנה! הידר!

יהירוב ודאשנקה מתנשקים.

יאט: נפלא! נפלא! אני מוכרח להתבטא רבותיי, ולחלוק את הכבוד הראוי לאולם ובכלל לאתר המרהיב הזה! אך עבור חגיגה מושלמת, חסרה כאן תאורה חשמלית, אם יורשה לי! בכל מקום בעולם כבר הוטמעה תאורת החשמל ורק רוסיה מפגרת מאחור.

כבשנסקי (מהורהר): חשמל... הממ... ולגבי דידי, התאורה החשמלית היא נוכלות לשמה... דוחפים גחל לאיזה מקום וחושבים שאפשר, ככה, לא לשים לב! לא אדוני, אם אתה כבר נותן תאורה, אז אל תדחוף לי גחלים! תן משהו בעל ערך, משהו כזה ייחודי, שיהיה במה להיאחז! תן אש – מבין? – לא אש שכלית, אש חומרית!

יאט: אם, במחילה מכבודו, היית יודע כיצד נראית סוללה חשמלית, ממה היא מורכבת, היית, אולי, מתבטא אחרת.

כבשנסקי: אין לי שום רצון להסתכל על סוללות. מדובר בהונאה. מנסים לרמות את האנשים הפשוטים... מוציאים את המיץ... מכירים את אלה... ואתה, אדון בחור צעיר, במקום להעניק גיבוי לנוכלים, היית שותה משהו ממוזג גם לאחרים. לא, באמת!

יהירוב: אני, אבא, לחלוטין מסכים אתך. איזה צורך יש לנו בשיחות מלומדות? אני עצמי, בשמחה הייתי משוחח על כל מיני תגליות במובן

¹³ טוש, ברכה מוסיקאלית קצרה.

המדעי, אך עבור זה ניתן למצוא זמן מתאים יותר! (לדאשנקה) מה דעתך ma chere?¹⁴

דאשנקה: הם, בשביל שיראו את המלומדות שלהם, מדברים על כל מיני דברים בלתי מובנים.

נסטסיה טימופייבנה: אנחנו תודה לאל, חיינו את חיינו בלי ללמוד, והנה כבר את הבת השלישית מחתנים עם אדם ישר. ואם אנחנו לא מלומדים מספיק לטעמך, אז למה באת? היית הולך למלומדים שלך!

יאט: אני, נסטסיה טימופייבנה, מאז ומעולם רחשתי כבוד למשפחתך, ובנוגע לתאורה החשמלית, אין זה כלל מתוך גאוותנות. הנה, אני מוכן להרים כוסית אפילו. אני תמיד, מכל עומק לבי ייחלתי לחתן מוצלח עבור דריה ייבדוקימובנה¹⁵. נסטסיה טימופייבנה, קשה בימינו למצוא אדם טוב. בימינו כל אחד מנסה להתחתן עבור ממון.

יהירוב: למה אתה רומז?

יאט (נבהל): שום רמיזות... אני לא מדבר על הנוכחים... זה ככה... באופן כללי... במחילה מכבודך! כולם יודעים שכאן מדובר באהבה... הנדוניה חסרת-ערך.

נסטסיה טימופייבנה: כלל לא חסרת ערך! כדאי לך אדוני, להיזהר בדבריך. לברד מאלף רובל במזומן, נתנו שלוש שכמיות, מצעים ואת כל הרהיטים. לך תנסה למצוא נדוניה כזו במקום אחר!

יאט: אני שום-דבר... באמת יופי של רהיטים, והשכמיות כמובן, אני בשום אופן לא רמזתי למה שהוא נעלב ממנו שכאילו רמזתי.

נסטסיה טימופייבנה: אז אל תרמוז. אנחנו רוחשים לך כבוד בזכות הווייך, הזמנו אותך לחתונה ואתה מקשקש פה. ואם ידעת שאפמינונד מקסימיץ' מתחתן בשל איזה מניע נסתר, מדוע שתקת? (מיבבת) אני הרי גידלתי אותה, רוממתי, טיפחתי... שמרתי עליה כמו על יהלום-ברקת, על הילדונת שלי...

יהירוב: והאמנת לו? מודה לך מאוד! מודה לך מקרב לב! (ליאט) ובאשר אליך, אדון יאט, למרות שאני מכיר אותך באופן אישי, לא ארשה להקים בבית הזה מהומות. אבקשך לצאת החוצה!

יאט: מה זאת אומרת? באיזה מובן?

¹⁴ יקירתי (צרפ')

¹⁵ שמה המלא של דאשנקה

יהירוב: אני מצפה ממך להתנהג בהגינות, כמוני! בקיצור, הואיל נא להסתלק מכאן!

התזמורת מנגנת טוש.

אדונים (ליהירוב): עזוב, בחייך! זה לא שווה את זה! עזוב!
יאט: אני כלום... אני הרי... לא מבין אפילו... ברשותך, אני אלך... אולם אבקשך להשיב לי תחילה את חמשת הרובלים אותם לוויית ממני אשתקד עבור אפודת-פיקה, סלח לי על הביטוי. הנה, עוד כוסית אחת ו... ואני הולך, רק השב לי קודם את החוב.

אדונים: נו, די, די! מספיק! הרי מדובר בשטויות!
שושבין (צועק): לחיי הורי הכלה, ייבדוקים זכריץ' ונסטסיה טימופייבנה!
התזמורת מנגנת טוש. הידר.

כבשנסקי (נרגש, משתחוה לכל הכיוונים): אני מודה לכם! אורחים יקרים! רב תודות לכם על כך שלא שכחתם אותנו, על כך שהואלתם בטובכם להגיע, בלי התנשאות!... ושללא תחשבו שיש כאן איזה משוא-פנים או שאני איזה חמום-מוח! זה רק מתוך רגשות עמוקים ביותר, מפאת יושרת לבבי! הכל למען אנשים טובים! תודה לכם! (מפריח נשיקות)

דאשנקה (לאימה): אימא, למה את בוכה? אני כל-כך מאושרת!
יהירוב: maman נרגשת בשל הפרידה המתקרבת, אולם אני הייתי מציע לה דווקא להיזכר בשיחה שניהלנו קודם לכן.
יאט: אל תבכי נסטסיה טימופייבנה! חשבי נא – מהן הדמעות הללו, האנושיות? פסיכיאטריה נחרדת ותו לא!

כיבשנסקי: ואורניות יש ביוון?
דימבה: יש. שמה הכל יש.
כיבשנסקי: וגרוזדים¹⁶ בטח אין.
דימבה: יש גם גרוזדים. יש הכל.
שכלובוי: דמיטרי ספירידוניץ', תורך לשאת דברים! רבותיי, הוא מוכרח לומר כמה מילים!

כולם (לדימבה): נאום! נאום! תורך!
דימבה: מה זה? אני לא מבין... מה מתרחש?
צפעונינה: שלא תעז לסרב, אתה שומע? תורך! קום, קום!

¹⁶ גרוזד, פטרייה הנחשבת למעדן במזרח אירופה.

דימבה (נעמד במבוכה על רגליו): אני יכול להגיד דבר כזה... איפה זה רוסיה, ואיפה זה יוון. עכשיו איזה אנשים ברוסיה ואיזה אנשים ביוון... ואיזה קארבס, זאת-אומרת ספינות, שטות בים וביבשה כל-מיני מסילות רכבת. אני מבין מצוין... אנחנו יוונים, אתם רוסים ואני לא צריך שום-דבר... אני יכול להגיד כזה... איזה רוסיה ואיזה יוון.
נכנס יבבנוב.

יבבנוב: רבותיי, המתינו רגע, אל תאכלו עוד! חכו! נסטסיה טימופייבנה, דקה מזמנך! לכאן בבקשה! (מוביל את נסטסיה טימופייבנה הצידה ומתנשף בכבודות) הקשיבי... מיד יבוא הגנרל... נמצא בסוף... הותשתי לגמרי... גנרל אמתי, רציני כזה, זקן, בן שמונים לפחות, אולי תשעים אפילו...
נסטסיה טימופייבנה: מתי הוא יגיע?

יבבנוב: מיד, בזה הרגע. כל חיך תודי לי. זה לא גנרל, זה דבש טהור, בולנז'ה¹⁷! מהצי הקיסרי, לא איזה חיל רגלים או אינפנטריה. וברגה, סגן-קברניט. לפי החוקים של חיל הים זה כמו אלוף, ולפי לוח הדרגות האזרחי – יועץ פרטי ממש¹⁸. בדיוק אותו הדבר. אפילו יותר גבוה.
נסטסיה טימופייבנה: אנדריושנקה¹⁹, אינך משקר לי נכון?
יבבנוב: מה אני נוכל או מה? היי רגועה!

נסטסיה טימופייבנה (נאנחת): אין לי חשק להוציא כסף לשווא, אנדריושנקה...

יבבנוב: אל דאגה! זה לא גנרל, זה פלא. (מרים את הקול) ואני אומר: "שכחת אותנו, אני אומר לו, לגמרי, הוד רוממותך! לא נאה, הוד רוממותך, ככה לשכוח מכרים וותיקים! לנסטסיה, אומר לו, טימופייבנה, טענות כבירות כלפיך! (מתיישב לשולחן) והוא אומר: "במחילה מכבודך ידידי, אך אינני מכיר את החתן!" – "אה, מספיק, הוד רוממותך, עם הצ'רמוניות. החתן, אני אומר לו, איש משכמו ומעלה, נפש טהורה. עובד כשמאי בבית-עבוט, ושלא תחשוב שמדובר באיזה נמושה או נוכל, חס וחלילה. בימינו בבתי-עבוט אפשר לפגוש אפילו בגבירה מכובדת." טפח לי ככה על השכם,

¹⁷ בולנז'ה (Boulangier), שם משפחה צרפתי.

¹⁸ הדרגה השנייה בחשיבותה לפי לוח הדרגות הצארי.

¹⁹ אנדריושנקה, הטיית-חיבה של השם אנדריי.

עישנו יחד סיגר קובני, ועכשיו הנה, הוא בדרך... חכו רבותיי, אל תאכלו עוד...

יהירוב: ומתי אמור להגיע?

יבבנוב: ממש בכל רגע. כשיצאתי מביתו, הוא בדיוק נעל את מגפיו. חכו רבותיי, אל תאכלו עוד.

יהירוב: צריך להגיד לתזמורת שינגנו מארש...

יבבנוב: היי נגנים! מארש!

התזמורת מנגנת מארש

משרת (מודיע): אדון בכימר-מזדעקובסקי!

כיבשנסקי, נסטסיה טימופייבנה ויבבנוב ממהרים לקראת האורח. נכנס בכימר-מזדעקובסקי.

נסטסיה טימופייבנה (משתחויה): ברוכים-הבאים הוד רוממותך. לכבוד הוא לנו!

בכימר-מזדעקובסקי: מאוד!..

כיבשנסקי: אנחנו, הוד רוממותך, לא מן האצולה הגבוהה, לא מן המורמים מעם, אנחנו מהאנשים הפשוטים, אולם אל תחשוב שיש מצדנו איזו רמאות. עבורנו, אנשים טובים במקום הראשון, בשבילם הכל! ברוכים הבאים!

בכימר-מזדעקובסקי: מאוד שמח!

כיבשנסקי: הוד רוממותך, הרשה לי להציג בפניך את החתן: אפמינונד מקסימיץ' יהירוב ובתו... זאת אומרת, אשתו הטרייה! איוון מיכאיליץ' יאט, מברקן! זר בדרגת יווני מגזרת הקונדיטוריה, חרלמפיי ספירידוניץ' דימבה! אוסיפ לוקיץ' בבלמנדבסקי! וכיוצא באלה ואחרים... כל השאר הבל-הבלים. נא לשבת, הוד רוממותך!

בכימר-מזדעקובסקי: נעים, נעים מאוד! סלחו לי רבותיי, אני מוכרח להחליף כמה מילים עם אנדריושה. (לוקח את יבבנוב הצידה) אני, ידידי, קצת נבוך... מדוע אתה מכנה אותי הוד-רוממותך?²⁰ הרי איני גנרל! אני סגן-קברניט. זה נמוך אפילו מאלוף-משנה.

²⁰ פניה המכוונת לבעלי דרגה מן הדרג הראשון והשני בלוח הדרגות הצארי.

יבבנוב (מדבר אל תוך אוזנו): אני יודע פיודור יאקובלביץ', אך במטותא ממך, הרשה לנו לכנות אותך הוד-רוממותך! המשפחה כאן, מה שנקרא, מאוד פטריארכאלית, מכבדת מבוגרים, מטפחת הדרת-כבוד לדרגות...

בכימר-מזדעקובסקי: אם כך אז וודאי... (חוזר לשולחן) בהחלט!
נסטסיה טימופייבנה: נא לשבת, הוד רוממותך! בבקשה הוד רוממותך! נא לאכול הוד רוממותך, בבקשה! סלח לנו, אצלכם שמה וודאי מורגלים בעידון, ואצלנו פשטות כזו!

בכימר-מזדעקובסקי (לא שומע): מה? המ... כן.

הפוגה

כן... פעם הכל חיו בפשטות והיו מרוצים מכך. אני אדם רם-דרג ובכל זאת חי חיים פשוטים למדי... היום מגיע אליי אנדריושה ומבקש שאבוא הנה לכבוד החתונה. כיצד אלך, אני אומר לו, הרי אינני מכיר אותם! זה כלל לא נעים! והוא אומר: "הם אנשים פשוטים, פטריארכאליים, שמחים לקבל כל אורח..." נו, כמובן, אם כך... אז מדוע לא? לכבוד הוא לי. בבית משעמם לי לבר, ואם נוכחותי בחתונה עשויה להסב עונג למישהו, אז כמובן, אז בשמחה...

כיבשנסקי: אז מכל הלב, הוד רוממותך, אה? מעריך מאוד! אני עצמי איש פשוט, בלי רמאות, וגם רוחש כבוד לשכמותי. נא להתכבד הוד רוממותך!

יהירוב: האם עבר זמן רב מאז פרישתך הוד רוממותך?

בכימר-מזדעקובסקי: אה? כן, כן... ככה... זה נכון. כן אדוני... אולם סלחו לי, מה זה צריך להיות! הדג מר... והלחם מר. אי-אפשר לאכול!

כולם: מר! מר! הידד! שפתיים תמתקנה!

יהירוב ודאשנקה מתנשקים

בכימר-מזדעקובסקי: תה, תה, תה... לבריאות!

הפוגה

כן אדוני... פעם הכל היה פשוט וכולם היו מרוצים... אני אוהב פשטות... אני הרי כבר זקן, יצאת לגמלאות בשנת 1865... בן שבעים ושתיים כבר... כן. כמובן, לא בלי זה...פעם אהבתי להפגין הוד והדר אבל... (מבחין בשכלובוי) אתה גם, מאלה... מיורדי הים?
שכלובוי: בדיוק כך.

בכימר-מזדעקובסקי: אהה... ככה... כן... השירות בחיל הים תמיד היה מפרך. יש על מה לחשוב, לשבור את הראש. לכל מילה חסרת-ערך יש איזו

משמעות מיוחדת! למשל הגבה מפרש חלוץ, מתח גיד מנור! מה המשמעות של זה? מלח וודאי יבין מיד! חֶה-חֶה... דקויות, כמו במתמטיקה!

יבבנוב: נשתה לבריאותו של הוד רוממותו פיודור יאקובלביץ' בכימר-מזדעקובסקי!

התזמורת מנגנת טוש. הידר.

יאט: הנה, הוד רוממותך, הואלת בטובך להתבטא בדבר קשיי השירות הימי. והרי השירות המברקני קשה לא פחות. כיום, לא ניתן להתקבל שמה לעבודה, אם אינך יודע קרוא-וכתוב בצרפתית וגרמנית. אך הדבר הקשה ביותר הוא העברת המברקים. מאוד-מאוד קשה. הקשיבו נא. (מקיש במזלגו על השולחן כמחקה את נקישות הטלגרף).

בכימר-מזדעקובסקי: מה זה אומר?

יאט: זה אומר: אני רוחש לך כבוד רב הוד-רוממותך, עבור מצוותיך. נראה קל? הנה עוד... (מקיש)

בכימר-מזדעקובסקי: חזק יותר... אני לא שומע...

יאט: וזה אומר: גברתי, אני מאושר כל-כך לחבקך אל חיקי!

בכימר-מזדעקובסקי: באיזו גברת בדיוק מדובר? כן... (לשכלוביו) אז אם שטים למשל במלוא הרוח וצריך... וצריך להרים את המפרש העלעלי ואת העלעלי הראשי... ובדיוק אז על הסקריות מרכינים מפרש, למטה נעמדים על מיתרי הקרן העלעליים ועל העליליים העליונים, ואז הנפים והמיתרים... **שושבין** (נעמד): רבותי האדיבים וגבירותי...

בכימר-מזדעקובסקי (קוטע את השושבין): כן אדוני... פקודות יש הרבה... כן... מיתרי-קרן עלעליים ומיתרי קרן עלעליים עליונים משוך, את הנפים העלה!! יפה? אך מה המשמעות של זה ומה זה אומר? אה, זה פשוט מאוד! מושכים, זאת אומרת, את מיתרי הקרן העלעליים והעלעליים העליונים, ומרימים את הנפים, ועם הנפים את הסקריות... והכל בפתאומיות! ובו-בזמן מיישרים את מיתרי הקרן העלעליים והעלעליים העליונים, ואת הנפים העליונים, ואז, אם יש צורך, מיישרים את המושכות של אותם מפרשים וכשהמיתרים מתוחים, כל הנפים מורמים, המושכות העלעליות והעלעליות העליונות נמתחות כבר מעצמן והסקריות נמשכות בהתאם לכיוון הרוח...

יבבנוב: פיודור יאקובלביץ', אימה של הכלה מבקשת שתנסה לדבר על משהו אחר. זה משעמם והאורחים לא מבינים...

בכימר-מזדעקובסקי: מה? למי משעמם? (לשכלובוי) בחור צעיר! אם האנייה ככה עם הרוח לחרטום בפקם ימני של כל המפרשים, וצריך להחליף לרוח לירכתיים. כיצד, הרשה לי לשאול, מפקדים על זה? ככה: כולם לסיפון, פנה מול הרוח! .. תה-תה...

יבבנוב: פיודור יאקובלביץ', מספיק! תאכל משהו.

בכימר-מזדעקובסקי: וברגע שכולם על הסיפון, מיד פוקדים: אל המקומות, פנה מול הרוח! אילו חיים! אתה מפקד, וכל הזמן משגיח איך המלחים תופסים מקומות ומותחים את המושכות והמיתרים. לפעמים אי-אפשר להתאפק ואתה צועק להם: כל הכבוד חברי'ה! (משתנק ומשתעל)

שושבין (ממהר לנצל את ההפוגה): ביום, כמו שאומרים, כזה, התקבצנו כאן כדי לחלוק כבוד לבחורינו האהוב...

בכימר-מזדעקובסקי (קוטע את השושבין): כן אדוני, ואת כל זה צריך לזכור! למשל מיתר-קרן קדמי, מפרש חלוץ הרם!...

שושבין (נעלב): מדוע הוא קוטע אותי? ככה לא נספיק לברך!

נסטסיה טימופייבנה: אנחנו אנשים חשוכים הוד רוממותך, לא מבינים בזה כלום, אולי עדיף שתספר לנו משהו בנוגע ל...

בכימר-מזדעקובסקי (לא שומע): כבר אכלתי, רב-תודות. ברווז את אומרת? רב-תודות... כן... זיכרונות כאלה... וזה הרי כל-כך נחמד, בחור צעיר! שט לך בים, ללא דאגות ו... (בקול רועד) אתה זוכר את ההתרגשות הזו, כשהאנייה נפקמת! איזה מלח לא יתמלא התלהבות כשייזכר בתמרון החלפת מפנים כזה?! הרי בשנייה שהפקודה נשמעת: כולם לסיפון, פקם אונייה – ניצוץ חשמלי עובר בכולם. החל מן המפקד וכלה באחרון המלחים – כולם גיעורים...

צפעונינה: משעמם! משעמם!

לחששים בקהל

בכימר-מזדעקובסקי: אכלתי, תודה. (בהתלהבות) כולם מוכנים והעיניים נעוצות בקצין הראשון... מושכות קדמיות ומושכות החלוץ לימין, מושכות המגלה לשמאל, מפרש רוחבי אחורי לשמאל, פוקד הקצין הראשון. הכל מיד מתבצע... מיתר קרן קדמי, מיתר קרן חלוץ להתיר... ימינה! (נעמד)

האנייה נעה עם הרוח וסוף-סוף המפרשים מתנפנים. הקצין הראשון: מי

מותח את המייתרים? להתרכז שמה! ועיניו נעוצות בדגלון החרטום ובסקריה של המפרש העלי, ואז כשהמפרש מתנפנף, זאת-אומרת כשמגיע רגע הפניה, נשמעת הפקודה כמו רעם: חבל חרטומי מפרש עלי ראשי התר! כאן הכל עף, חורק – מהומת אלוהים! – והכל מתבצע בלי אף טעות. המפנים הוחלפו.

נסטסיה טימופייבנה (מתרעמת): זה לא גנרל, זה שערורייה... בגילך צריך להתבייש!

בכימר-מזדעקובסקי: נקניק יבש? לא, לא טעמתי... רב-תודות.

נסטסיה טימופייבנה (בקול רם): אני אומרת, בגילך צריך להתבייש! שערורייה של גנרל!

יבבנוב (נבוך): נו באמת רבותי, האין זה מיותר?.. בחיי...

בכימר-מזדעקובסקי: ראשית, איני גנרל אלא סגן קברניט, ועל-פי טבלת הדרגות הצארית זה שווה-ערך לאלוף-משנה.

נסטסיה טימופייבנה: אם אינך גנרל, מדוע לקחת את הכסף? וחוזן מזה, לא שילמנו לך כדי שתקים פה מהומות!

בכימר-מזדעקובסקי (בתימהון): איזה כסף?

נסטסיה טימופייבנה: ברור איזה. הרי קיבלת עשרים וחמישה רובלים בתיווכו של אנדריי אנדרייביץ'... (ליבבנוב) ואתה אנדריושה, התבייש לך! לא ביקשתי ממך לשכור את שירותיו של אחד כזה!

יבבנוב: נו, הנה לך! עזבי את זה!

בכימר-מזדעקובסקי: לשכור... לשלם... מה זאת אומרת?

יהירוב: סלח לי אדוני, הרי אנדריי אנדרייביץ' מסר לך עשרים-וחמישה רובל!

בכימר-מזדעקובסקי: עשרים-וחמישה רובל? אהה, זה העניין! עכשיו אני מבין... איזה גועל-נפש! גועל-נפש!

יהירוב: הרי קיבלת את הכסף!

בכימר-מזדעקובסקי: לא קיבלתי שום כסף! הניחו לי! (קם מהשולחן) גועל-

נפש! נבזות לשמה! לפגוע ככה בכבודו של קצין מצטיין!... אם הייתה זו חברה מכובדת, הייתי יכול להציע דו-קרב, אך כאן, מה נותר לי לעשות?.. (מבולבל) היכן הדלת? לאיזה כיוון ללכת? משרת, הראה לי את הדרך!

משרת! (הולך) איזו נבזות! איזה גועל-נפש! (מסתלק)

נסטסיה טימופייבנה: אנדריושנקה, היכן הכסף אם-כך?

יבבנוב: מה יש לדבר על כאלה זוטות? אפשר לחשוב! כאן כולם שמחים ואילו את, השד יודע מה... (צועק) לחיי הזוג הצעיר! מוסיקה, מארש! מוסיקה!

התזמורת מנגנת מארש

לחיי החתן והכלה!

צפעונינה: חם לי! תנו לי מרחב! אני נחנקת לידכם!

יאט (נפעם): מדהימה! מדהימה!

רעש

שושביץ (מנסה להתגבר בקולו על הרעש): רבותיי הנכבדים וגבירותיי הנכבדות! ביום כזה, כמו שאומרים...

-מסך-

(מרוסית: טינו מושקוביץ)